

Сценарій виховної години **" Твій біль, Україно, дзвони Чорнобиля "**

Читець: Добрий день, шановні викладачі, студенти! Всіх нас привела сюди і з'єднала трагічна подія. Минуть роки і десятиліття, а чорний день Чорнобильської трагедії все одно хвилюватиме людей, - і тих, кого він зачепив своїм недобрим крилом, і тих, хто народився далеко від скривдженої землі. Проблеми Чорнобиля – це біль України.

Ту мирну весняну ніч на берегах Прип'яті люди ніколи не забудуть. Вона була, як зараз усім здається, найтихішою і найтеплішою. І не сповіщала про біду.

Проте в ту саму ніч, із 25 на 26 квітня, відлік часу став уже далеко не мирним, а бойовим і аварійним.

О 1 – й годині 23 хвилини 40 секунд, коли всі спали безтурботним сном, над четвертим реактором Чорнобильської атомної станції несподівано велетенське полум'я розірвало нічну темряву.

Щоб оцінити масштаби радіоактивного виділення, нагадаємо, що атомна бомба, скинута на Хіросіму, важила 4,5 т. Реактор Чорнобильської АЕС викинув в атмосферу 50 тонн випаруваного палива (тобто 10 хіросимських бомб, а на додаток 70 тонн палива і близько 700 тонн радіоактивного реактивного графіту, що осів в районі аварії).

У диявольському казані Чорнобиля згоріли не лише наявні уявлення про перемогу над силами природи. Тут перетворили на попіл людські долі, сподівання на щастя, сама воля до життя.

Чорнобильська трагедія. Це повість, що зіткана із правди, скорботи, мужності людей, зібраних у Зоні неприборканої стихії. Конкретні факти : діти, що грають у дворі, не знаючи про дозу радіації, яку вони одержують. Покинуті пустуючи будинки, неподалік від яких розкидані заражені радіацією собаки. Рудий помираючий ліс.

Аварію на Чорнобильський АЕС вважають безпрецедентною за масштабами і наслідками техногенною катастрофою.

Холодна статистика свідчить, що від цієї катастрофи постраждали 3,2 млн. українців, серед них 1 млн. дітей.

Однак, ми знаємо, що трагедія зачепила долю кожного з нас, сколихнула життєве дерево п'ятидесятимільйонного народу.

Ще й сьогодні ми не можемо сповна оцінити й осмислити наслідки фатального вибуху, щоб спрогнозувати його відлуння в майбутньому.

Знаємо тільки: це – назавжди.

Звучить повільна музика. Вихід на сцену ведучих.

Вед 1. Пригріло сонце з високості,
Сади вишневі розцвіли.
Піду на пасіку у гості
До благоліпної бджоли.

Вед 2. Які труди, які старання !
І ні хвилини для розмов
Все – при літання, відлітання
Без будь – яких перебудов.

Вед 1. Кажу бджолі : остерігайся,
Хімічну труту обійди,
А там старайся й не здавайся,
То й будуть воски й меди.

Вед 2. Ніщо не віщувало біди. Стояла тиха весняна ніч. Квітень завершував свою вахту в природі і мав передати її травню.

Музика міняється на тривожну.

Вед 1. Я раював і тихо вірив :
Не вмере бджолине ремесло,
Та струснулося на вітрі
Страшне Чорнобильське число.

Вед 2. Ніч з 25 на 26 квітня, о 1- й годині 23 хвилині 40 секунд. Відбулися два вибухи. Над блоком злетіли дві іскри та куски предметів, які горіли. Частина з них впала на дах машинного залу. Почалась пожежа.

Тривожна музика повільно стихає, на сцену виходить мати.

Після зойкнула земля гаїним криком :

- Сину, вбережи і захисти!

Вийшла мати із іконним ликом :

- Йди, синочок. Хто ж, коли не ти ?

Спалахнуло небо, впало крижнем :

- Сину, вбережи і захисти !

Вийшла жінка з немовлятком

- Йди, коханий. Хто ж, коли не ти ?

Читець 1. Вони бігли без респіраторів, в повній темності, висвітлюючи дорогу кишеньковими ліхтариками. На десятій відмітці повернули в сторону гецинівського приміщення... Приміщення не було. Над ним – завали уламків, залишки обладнання і трубопроводів, серед всього – уламки реакторного графіту, від яких світло не менш 10 тисяч рентген на годину. Час іде. Тіло начальника зміни реакторного цеху накопичує рентгени, все темнішим стає ядерний загар в темряві ночі. Загоряє не тільки обличчя. Загоряє... горить, горить. Палить нутро. Стало зрозуміло, що реактора більше нема, що він перетворився на великий ядерний вулкан, що хлопці, працюючи в мам залі, загинуть дарма... Пожежник Титенюк, Ігнатенко, Тищура, Вашук.

Першу медичну допомогу їм надавав лікар швидкої допомоги Валентин Білокінь. Це були, в основному, ін'єкції заспокоюючого. Перше, що кидалося в вічі, це страшне збудження нервів, такого ніколи не доводилося бачити раніше. А це, як вияснилося згодом, був ядерний екстаз нервової системи, супертонус, який змінився згодом тяжкою депресією. Останніми з вогню вийшли Правик, Кибенюк, Телятников. В шість ранку Білокінь теж почав почувати себе погано і був доставлений у медичну частину. А на землі кругом завалу чорні розсипи графітової кладки реактора. Очі знов і знов

повертаються до цієї картини. Тяжко зізнаватися собі в простій і очевидній думці: реактор зруйнований...

Читець 2. Довго боролися лікарі за життя Володимира Правика. Зроблено внутрішню пересадку кісткового мозку, влитий екстракт печінки багатьох ембріонів для стимулювання кровотворення. Але потрібна була ще жива шкіра. А вона все була вбита радіацією. Володя не міг говорити, тільки дивився. Почалося зникнення плоті на очах лікарів і рідних. Він почав таяти, сохнути, зникати. Людина з кожним часом зменшувалася, зменшувалася. Померши – почорнілі, висохші мумії – зробилися легкими, як діти. Ціною життя відважних і безсмертних третій реактор було врятовано. Героями не народжуються. Ними стають. Станцію врятували. 28 чоловік затулили її собою. 6 чоловік загинули, але увійшли в безсмертя.

Вед 3. Дерево – Хрест

Біля мертвої Прип'яті – дерево – хрест,
Поруч – братська могила і братська ЧАЕС,
Ліс рудий хоронили і щоночі, і щодня,
Тільки "хрест" уберігся, як нагадування.
За віком мертвого міста хтось моргає до нас
Хіросімою часу, що розплескала час,
Скільки тисяч – не знаю – розійшлися, хто куди,
Як же вижити людям без своєї води ?!
Із могилою поруч і побіля ЧАЕС,
Біля мертвої Прип'яті – дерево хрест.
Тих, що впали у квітні, мов у серці війни,
Просить дерево – пам'ять : " Пом'яни... Пом'яни"

Вед 4. Прости їм, земля, за жадання
Лишитись – хоч на крок – живими.
Вони ж, повір не знали страху,
Перед вогнем не зупинились
І честі роду не зганьбили.

Вед 3. Вже 17 років, як заснули вони на новому підмосковному Читинському кладовищі. Всі ми низько схиляємо голови перед їх героїзмом і хвилиною мовчання вшановуємо їх пам'ять.

Вед 4. Хвилина мовчання –
Пекуча й терпка, як сльоза,
Хвилина мовчання –
Чиєсь материнське страждання,
Хвилина мовчання –
Як подвиг полеглих,
Священна хвилина мовчання.

Вед 3. Чи знаєш ти, світе,
Як сиво ридає полин
Як тяжко, як тужно
Моєму народу болить.

Вед 4. Жасмин цвіте, і трави косять,
І сіно пахне і тяжить,
І йдуть дощі, коли не просять,

І з вітром колос гомонить.

Вед 3. Усе живе не дає жити,
Снаги і сили повне вщерть
І важко, й страшно розуміти,
Що над усім чатує смерть.

Звучать дзвони, на сцену виходять всі учасники.

Читець : Линуть роки і десятиліття, а чорний день Чорнобильської трагедії все одно хвилюватиме людство і тих, кого він зачепив своїм недобрим крилом, тих, хто народився далеко від покривдженої землі. Цей день на завжди об'єднуватиме всіх, хто живе єдиним стогоном, єдиною печаллю, єдиною надією.

Вед 1. Триста літ поволеньки пролине
Стронцій розпадеться і помре.
На новому полі неодмінно
Час його, мов попів приоре.

Вед 2. Час очистить Прип'ять незглибиму,
Оживуть і луки, і сади,
Та Чорнобиль вічно берегтиме
Хрест своєї чорної біди.

Вед 3. Вічно буде пам'яттю судити
Тих, хто розп'яли його в огні
Із ребра, що що стронцієм пробите,
Кров його тектиме по мені.

Вед 4. Хай стане мир міцніший у стократ,
Хай над землею чисте небо буде.
Чорнобиль – попередження, набат,
Його уроків людство не забуде.

Вед 1. 26 квітня !
Люди, не простіть!
Атомне століття раною горить.
Кличе кожне серце з злом на боротьбу,
Щоб зустріли люди вранішню зорю. ____

-

_____